

**ДЕРЖАВНИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«ВИЩЕ ПРОФЕСІЙНЕ УЧИЛИЩЕ № 2 м. ХЕРСОНА»**

ЗАТВЕДЖУЮ
Директор
ДНЗ «ВПУ №2 м. Херсона

Супрун О.Ф

**ПОЛОЖЕННЯ
ПРО АКАДЕМІЧНУ ДОБРОЧЕСНІСТЬ
УЧАСНИКІВ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ
В ДНЗ «ВИЩЕ ПРОФЕСІЙНЕ УЧИЛИЩЕ №2 м.
ХЕРСОНА»**

Розглянуто та обговорено на
засіданні педагогічної ради від
від 15. 01. 2022 р. протокол № 8

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Положення про академічну доброчесність учасників освітнього процесу ДНЗ «Вище професійне училище №2 м.Херсона» (далі – Положення) – це внутрішній підзаконний нормативний акт, який є одним з основних елементів нормативної бази системи забезпечення академічної доброчесності як ключової складової внутрішньої системи забезпечення якості передвищої освіти, що спрямована на надання якісних освітніх послуг, додержання моральних, правових, етичних норм поведінки всіма учасниками освітнього процесу ДНЗ «ВПУ №2 м.Херсона» (далі – Училище).

1.2. Це Положення розроблено на основі Конституції України, законів України «Про освіту», «Про фахову передвищу освіту», «Про захист суспільної моралі», «Про наукову і науково-технічну діяльність», «Про авторське право і суміжні права», «Про видавничу справу», «Про запобігання корупції», Цивільного Кодексу України, Статуту Училища, Правил внутрішнього розпорядку Училища, Стандартів і рекомендацій щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти (ESG).

1.3. Положення спрямоване на дотримання високих професійних стандартів, утвердження академічних чеснот та запобігання порушення академічної доброчесності. Формування академічної доброчесності здобувачів освіти є одним із завдань Училища.

1.4. Норми цього Положення закріплюють правила етичної поведінки безпосередньо у основних сферах діяльності Училища– освітній та виховній.

1.5. Дія цього Положення поширюється на всіх учасників освітнього процесу Училища і є обов'язковими до виконання. Кожен учасник освітнього процесу закладу зобов'язаний дотримуватись принципів академічної доброчесності.

1.6. Директор та колегіальний орган управління забезпечують дотримання принципів академічної доброчесності в Училищі у межах своєї компетенції.

1.7. Порядок виявлення та встановлення фактів порушення академічної доброчесності, а також види відповідальності за конкретні порушення визначаються Педагогічною радою Училища.

Рішення про академічну відповідальність педагогічних працівників приймає Педагогічна рада або атестаційна комісія відповідного рівня.

Рішення про академічну відповідальність здобувачів освіти приймає педагогічний працівник, який виявив порушення.

1.8. В інших випадках рішення може прийматися директором та/або Педагогічною радою за погодженням з органами студентського самоврядування.

2. ПОНЯТТЯ, ПРИНЦИПИ ТА НОРМИ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

2.1. Академічна доброчесність – сукупність етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження творчої діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та творчих досягнень.

2.2. Забезпечення академічної доброчесності в Училищі базується на принципах верховенства права, демократизму, законності, справедливості, толерантності, наукової сумлінності, професіоналізму, партнерства і взаємодопомоги, взаємоповаги і довіри, відкритості й прозорості, відповідальності.

2.3. Дотримання академічної доброчесності педагогічними працівниками та здобувачами освіти передбачає:

- дотримання норм Конституції України; чинного законодавства України в сфері фахової передвищої й інших норм законодавства України; нормативних актів ;
- дотримання загальноприйнятих етичних норм;
- патріотичну відданість Україні та Училищу;
- збереження національних і культурних традицій, примноження наукової й духовної скарбниці Училища;
- принципове реагування на всі порушення цього Положення;
- взаємоповагу всіх учасників освітнього процесу та академічної спільноти, незалежно від віку, статі, стану здоров'я, громадянства, національності, віросповідання, філософських переконань, соціального стану та інших ознак;
- демократичні відносини між представниками академічної спільноти;
- об'єктивне оцінювання знань та вмінь здобувачів освіти;
- якісне виконання своїх функціональних обов'язків;
- дотримання вимог наукової сумлінності в усіх видах науково-освітньої діяльності;
- нерозголошення конфіденційної інформації, інформації з обмеженим доступом та інших видів інформації відповідно до вимог законодавства в сфері інформаційної діяльності та звернення громадян;
- контроль за дотриманням академічної доброчесності здобувачами освіти;
- уникнення дій на основі приватного інтересу та конфлікту інтересів;
- використання в освітній або дослідницькій діяльності лише перевірених та достовірних джерел інформації та сумлінне посилення на них;

- уникнення фальсифікування або фабрикування інформації, наукових результатів з їх наступним використанням у роботі (курсівій, кваліфікаційній, звітній);
- виключення із практики академічної діяльності проявів хабарництва за отримання будь-яких переваг у освітній або дослідницькій діяльності; відповідальність за порушення академічної доброчесності;
- сповіщення адміністрації у разі отримання для виконання рішень чи доручень, які є незаконними або такими, що становлять загрозу охоронюваним законом правам, свободам чи інтересам окремих громадян, юридичних осіб, державним або суспільним інтересам.

2.4. Порушенням академічної доброчесності в Училищі є:

- несанкціонована співпраця – надання здобувачам фахової передвищої освіти допомоги педагогічними (науково-педагогічними) працівниками, батьками або іншими особами, що не передбачена умовами виконання завдань;
- академічне шахрайство – використання під час контрольних заходів непередбачених допоміжних матеріалів та/або технічних засобів, проходження процедур контролю результатів навчання підставними особами, подавання як результатів власної праці творів, виконаних іншими особами, у тому числі на замовлення;
- академічний плагіат – оприлюднення (частково або повністю) наукових (творчих) результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження, роботи;
- самоплагіат - оприлюднення (частково або повністю) власних раніше опублікованих наукових результатів як нових наукових результатів;
- необ'єктивне оцінювання – свідоме завищення або заниження оцінки результатів навчання здобувачів фахової передвищої освіти, їхніх творчих здобутків, а також компетентностей педагогічних працівників під час їх атестації або сертифікації;
- виконання на замовлення та/або продаж академічних текстів (контрольних, курсових, кваліфікаційних робіт, звітів у сфері наукової і науково-технічної діяльності, підручників, навчальних посібників, інших навчально-методичних праць);
- публікація вигаданих результатів досліджень, будь-яких даних із питань освітнього процесу;
- приписування результатів колективної діяльності одній або окремим особам без узгодження з іншими учасниками авторського колективу або внесення до списку авторів наукової чи навчально-методичної праці осіб, які не брали участь у створенні продукту;

- списування - виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання, зокрема під час оцінювання результатів навчання;

- академічне хабарництво – надання (отримання) учасником освітнього процесу чи пропозиція щодо надання (отримання) коштів, майна чи послуг матеріального або нематеріального характеру з метою отримання неправомірної вигоди в освітньому процесі;

- неправомірна вигода – це грошові кошти або інше майно, переваги, пільги, послуги, нематеріальні активи, будь-які інші вигоди нематеріального чи негрошового характеру, які обіцяють, пропонують, надають або одержують без законних на те підстав;

- протиставлення приватних інтересів інтересам Училища, педагогічної спільноти – наявність у особи приватного інтересу у сфері, в якій вона виконує свої службові чи представницькі повноваження, що може вплинути на об'єктивність чи неупередженість прийняття нею рішень, або вчинення чи невчинення дій під час виконання зазначених повноважень;

- приватний інтерес – будь-який майновий чи немайновий інтерес особи, у тому числі зумовлений особистими, сімейними, дружніми чи іншими позаслужбовими стосунками з фізичними чи юридичними особами, у тому числі ті, що виникають у зв'язку з членством або діяльністю в громадських, політичних, релігійних чи інших організаціях.

2.5. Норми та правила академічної доброчесності педагогічних (науковопедагогічних) працівників:

- поважати права та свободи студентів і колег відповідно до українських та міжнародних правових норм, суспільної моралі та професійної етики;

- бути носієм моралі, її виразником і захисником, прикладом високої культури, професійної майстерності й здорового способу життя;

- сповідувати принципи академічної свободи та відповідальності у педагогічній, науково-дослідницькій та виховній діяльності;

- діяти відкрито і прозоро у всіх сферах життя Училища;

- постійно працювати над підвищенням свого професійного, інтелектуального, культурного рівня, проявляти ініціативу, відповідальне ставлення та творчий підхід до виконання службових обов'язків, передавати свій досвід колегам;

- зміцнювати культуру сумлінності у всіх видах наукової діяльності, дотримуючись етичних норм. Усвідомлювати відповідальність за виникнення небезпеки для окремої людини, суспільства, економіки або природи, яку може заподіяти застосування неперевіраних нових наукових знань;

- забезпечувати бездоганну чесність та прозорість на всіх стадіях наукового дослідження, вважати неприпустимим прояви плагіату, самоплагіату, фабрикивання та фальсифікація даних;
- практикувати інноваційні педагогічні технології, спрямовані на гармонійне поєднання світоглядних, комунікаційних, компетентнісних аспектів, розвиток активного інтелекту й соціальної корисності особистості;
- науково обґрунтовувати використання віртуальних технологій в освітньому процесі, не допускати проявів шкідливого впливу на свідомість людини, експлуатації її інтелекту, підміни істинного знання віртуальним захопленням;
- формувати гнучкі освітні програми й курси, адаптовані у середовище сучасних інформаційно-комунікаційних технологій і бізнес-практик, дотримуючись принципу інформаційної цінності та етики;
- сумлінно проводити на високому професійному рівні кожне заняття, не допускати безпринципності в освітньому процесі, дотримуючись педагогічного такту. Формувати на заняттях дух взаємного порозуміння та доброзичливості;
- об'єктивно оцінювати знання студентів, не допускаючи особистої неприязні, впливу родини, друзів чи службових осіб;
- поважати думку студента і підтримувати студентські пропозиції, спрямовані на утвердження академічних чеснот. Підтримувати студентів у наукових починаннях і сприяти розкриттю їх наукового потенціалу;
- не створювати студентам на заняттях чи екзаменах сприятливих умов для списування, використання недозволених матеріалів, фальсифікації даних під час складання екзаменів, заліків, захистів кваліфікаційних робіт;
- провадити просвітницьку роботу, виховувати сучасних професіоналів на засадах гуманізму, плюралізму та патріотизму.

2.6. Норми та правила академічної доброчесності здобувачів освіти:

- усвідомлювати своє покликання як студента оволодіти спеціальністю і бути корисним суспільству;
- гідно нести звання студента Училища, представляти свій навчальний заклад, захищати його честь і сприяти створенню його позитивного іміджу;
- сповідувати принципи академічної свободи, інтелектуальної самостійності та відповідальності. Ініціювати пропозиції, спрямовані на удосконалення навчально-виховної роботи, гуманізацію освітнього процесу та організацію внутрішнього життя академічної спільноти;
- підтверджувати свій рівень сумлінності у навчальному процесі: виконувати графік навчального процесу, своєчасно складати заліки та екзамени, виконувати кваліфікаційні роботи;

- не допускати проявів академічної нечесності: прохання про сприяння, надання або отримання допомоги від третіх осіб під час складання будь-якого виду підсумкового контролю; наклепи на інших студентів та викладачів; використання родинних або службових зв'язків для отримання позитивної чи вищої оцінки; списування під час написання контрольної роботи, модуля, складання заліку, екзамену;
- не пропонувати неправомірну винагороду викладачам при оцінюванні результатів виконання навчальних, кваліфікаційних дослідницьких завдань тощо;
- не допускати хибного трактування колективізму під час контрольної роботи, екзамену, заліку. Не копіювати в інших студентів звітів, лабораторних робіт, комп'ютерних програм, курсових, дипломних проектів (робіт) тощо;
- сповідувати культуру наукової сумлінності під час здійснення всіх видів наукової діяльності, не допускати плагіату в наукових та кваліфікаційних працях; - не здійснювати самовільно аудіо чи відео запису навчальних лекцій;
- поважати викладача як людину, особистість, педагога і співпрацювати для утвердження академічних чеснот, розвитку науково-освітніх новацій і захисту суспільної моралі;
- розвивати в собі лідерські якості, вміння працювати в команді та духовно інформаційну мобільність;
- дотримуватись культури поведінки й спілкування, відстоювати морально-етичні принципи і стандарти, цивілізовані підходи і норми світосприйняття;
- бути зібраним, охайним, шляхетним у буденному житті, підтримувати відповідний зовнішній вигляд;
- створювати і підтримувати сприятливий морально-психологічний клімат у студентському середовищі, бути толерантним;

3. ОРГАНІЗАЦІЯ РОБОТИ КОМІСІЇ З ПИТАНЬ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

3.1. З метою виконання норм цього Положення в Училищі створюється Комісія з питань академічної доброчесності (далі – Комісія).

3.2. Комісія наділяється правом одержувати і розглядати заяви щодо порушення цього Положення та надавати пропозиції адміністрації щодо вживання заходів відповідно до чинного законодавства України та нормативних актів Училища.

3.3. У своїй діяльності Комісія керується Конституцією України, законодавством в сфері загальної середньої, фахової передвищої освіти, нормативно-правовими актами Міністерства

освіти і науки України, Статутом Училища, Правилами внутрішнього розпорядку, іншими нормативними актами та цим Положенням.

3.4. Склад Комісії затверджується наказом директора за поданням Педагогічної ради. Строк повноважень Комісії становить 3 роки.

3.5. До складу Комісії входять особи, які є моральними авторитетами впродовж тривалої педагогічної діяльності. У випадку необхідності до складу Комісії залучаються інші представники академічної спільноти, які володіють необхідними знаннями щодо предмету розгляду і можуть підтвердити або спростувати наявність порушення.

3.6. До Комісії із заявою про порушення норм цього Положення, внесення пропозицій або доповнень може звернутися будь-який працівник або здобувач освіти.

3.7. Голова Комісії веде засідання, підписує протоколи та рішення тощо. Повноваження відносно ведення протоколу засідання, технічної підготовки матеріалів до розгляду їх на засіданні здійснює секретар, якого обирають зі складу Комісії.

3.8. Організаційною формою роботи Комісії є засідання. Засідання можуть бути чергові та позачергові, що скликаються за необхідності вирішення оперативних та нагальних питань.

3.9. Рішення Комісії приймаються на її засіданні простою більшістю голосів відкритим голосуванням і оформляються протоколом.

3.10. Будь-який учасник освітнього процесу, якому стали відомі факти порушення норм цього Положення чи підготовки про можливість такого порушення, повинен звернутися до Голови або секретаря Комісії з письмовою заявою на ім'я її голови. У заяві обов'язково зазначаються особисті дані заявника (П.І.Б., контактні дані: адреса, телефон, місце роботи, посада, для студентів курс та група, особистий підпис). Анонімні заяви чи заяви, викладені в некоректній формі, Комісією не розглядаються.

3.11. На засідання Комісії запрошуються заявник та особа, відносно якої розглядається питання щодо порушення норм та правил академічної доброчесності.

3.12. За результатами проведених засідань Комісія готує вмотивовані рішення у вигляді висновків щодо порушення чи не порушення норм цього Положення. Зазначені висновки носять рекомендаційний характер, подаються директору для прийняття рішення щодо подальшого вживання відповідних заходів морального, дисциплінарного чи адміністративного характеру.

3.13. Повноваження Комісії:

- одержувати, розглядати, здійснювати аналіз заяв щодо порушення норм цього Положення та готувати відповідні висновки;
- залучати до своєї роботи експертів з тієї чи іншої галузі, а також використовувати технічні і програмні засоби для достовірного встановлення фактів порушення норм академічної доброчесності за поданою заявою;
- проводити інформаційну роботу щодо популяризації принципів академічної доброчесності та професійної етики педагогічних працівників та здобувачів фахової передвищої освіти;
- ініціювати, проводити та підтримувати дослідження з академічної доброчесності, якості освіти та наукової діяльності;
- готувати пропозиції щодо підвищення ефективності впровадження принципів академічної доброчесності в освітню діяльність;
- надавати рекомендації та консультації щодо способів і шляхів ефективного дотримання норм цього Положення;
- інші повноваження відповідно до вимог чинного законодавства України та нормативних актів Училища.

4. ПОРЯДОК ПЕРЕВІРКИ АКАДЕМІЧНИХ ТЕКСТІВ НА ПЛАГІАТ СПЕЦІАЛЬНОЮ ПРОГРАМОЮ

4.1.Обов'язковій перевірці на плагіат за допомогою спеціальної програми підлягають:

- курсові роботи/проекти здобувачів освіти на етапі допуску до захисту, відповідно до рішення циклової комісії усі або вибірково;
- кваліфікаційні роботи (дипломні роботи (проекти)) на етапі допуску до їх захисту;
- рукописи навчальних посібників, які мають авторський текст та рекомендуються до видання методичною радою, на етапі представлення матеріалів робіт до розгляду на засіданні циклової комісії.
- рукописи статей, тези доповідей, які подаються до наукових журналів або оргкомітетів конференцій, семінарів тощо, на етапі подання роботи автором до розгляду для публікації.

4.2.Відповідальні особи по перевірці за допомогою спеціальної програми призначаються на випускових циклових комісіях.

4.3.Перевірку на плагіат роботи здобувача проводить відповідальна особа циклової комісії та надає звіт про результати перевірки. Керівник здійснює експертну оцінку роботи з урахуванням звіту подібності, робить висновок про оригінальність роботи, включає

його у відгук та надає/не надає допуск до захисту роботи здобувача. Допустимі показники оригінальності (унікальності) академічних текстів приймаються рішенням циклової комісії

4.4. У випадку виявлення у роботі здобувача запозичень без належного оформлення посилань чи інших технічних недоліків робота повертається на доопрацювання.

4.5. Внутрішня база академічних текстів для перевірки на плагіат формується на електронному ресурсі бібліотеки.

4.6. Академічні тексти, що подаються для перевірки на виявлення збігів/ідентичності/схожості текстів, повинні бути представлені у форматі *.pdf з можливістю пошуку по тексту та/або *.doc, *.docx.

4.7. Результати перевірок академічних текстів на плагіат обговорюються на засіданнях циклових комісій, методичної ради, педагогічної ради. В разі необхідності, приймаються рішення щодо проведення інформаційно роз'яснювальної роботи серед здобувачів освіти та інші заходи.

5. ВИДИ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ЗА ПОРУШЕННЯ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

5.1. Види академічної відповідальності за порушення академічної доброчесності здобувачами освіти, педагогічними Училища визначено спеціальними законами відповідно до пункту 1.2 Положення.

5.2. Виявлення фактів порушення академічної доброчесності здобувачами освіти у освітній (творчій) діяльності здійснюється передусім викладачами в межах дисциплін, які вони викладають, або під час інтелектуальних (творчих) конкурсів;

5.3. Факти порушення академічної доброчесності учасниками освітнього процесу виявляються передусім посадовими особами, керівництвом структурних підрозділів, керівництвом оргкомітетів конференцій, редакцій наукових журналів тощо.

5.4. Рішення щодо академічної відповідальності за порушення академічної доброчесності може прийматись особами відповідно до пунктів Положення та/або Комісією.

5.5. Будь-який учасник освітнього процесу повинен звернутися до голови або секретаря Комісії з письмовою заявою на ім'я голови у випадку, якщо йому стали відомі факти порушення:

- норм Положення про академічну доброчесність учасників освітнього процесу, які не були виявлені викладачами, посадовими особами, керівництвом структурних підрозділів;

- норм Кодексу академічної доброчесності й не були виявлені та врегульовані на рівні посадових осіб або керівників структурних підрозділів.

6. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

6.1. Положення та зміни до нього ухвалюються педагогічною радою Училища більшістю голосів і набирає чинності з моменту схвалення